

بررسی اعمال متقلبانه کلاهبرداری و جعل

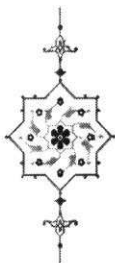
سؤالات کیفری و پاسخ‌های تحلیلی

www.ketab.ir

نویسنده :

دکتر یاور جلائیان صالح

وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه



ناظر فنی چاپ: مهندس ساناز نورانی آتشیگاه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۰۲۲-۳-۸

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

سرشناسه: جلاتیان صالح، یاور، ۱۳۶۹-

عنوان قراردادی: ایران - قوانین و احکام

Iran, Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور: بررسی اعمال متقلبانه کلاهبرداری و جعل: سوالات کیفری و پاسخ‌های تحلیلی/نویسنده یاور جلاتیان صالح.

مشخصات نشر: کرج: انتشارات سردار امین، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۵۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۰۲۲-۳-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: کلاهبرداری و کلاهبرداران -- قوانین و مقررات -- ایران -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها

Swindlers and swindling -- Law and legislation -- Iran -- Questions and answers

جعل -- قوانین و مقررات -- ایران -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها

Forgery -- Law and legislation -- Iran -- Questions and answers

رده بندی کنگره: KM۴۲۵۸

رده بندی دیویی: ۳۴۵/۵۵۰۲۶۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۹۵۵۳۰

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

پیشگفتار

جعل و کلاهبرداری از جمله جرایمی هستند که ارتکاب آنها موجب برهم زدن نظم عمومی است و از جمله جرائم غیر قابل گذشتی هستند که وقوع آنها در جامعه آثار و نتایج زیانباری را بر جای می‌گذارد. این دو جرم هم با یکدیگر مرتبط می‌باشند و هم تفاوت‌هایی دارند.

ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری، مصادیق کلاهبرداری را تعریف نموده است. کلاهبرداری به این معنا است که شخصی با به کار بردن تقلب، اموال دیگران را ببرد. البته او باید سوءنیت هم داشته باشد؛ یعنی بداند کاری که دارد انجام می‌دهد، متقلبانه است و همچنین تَوَاضَعاً قصد بردن مال دیگری را نیز داشته باشد.

ماده ۵۲۳ قانون مجازات اسلامی تلاش کرده است که جعل را تعریف کند. جعل و تزویر نیز به این مفهوم است که شخصی بر خلاف حقیقت و به ضرر دیگری از طریق یکی از راههای پیش‌بینی شده در قانون مرتکب ساختن یا تغییر دادن آگاهانه نوشته یا سند باشد و قصد داشته باشد که آن را به عنوان سند اصلی بنمایاند.

مهم‌ترین تفاوت‌های میان این دو جرم تفاوت‌ها به شرح زیر است:

جرم کلاهبرداری از مصادیق جرائم علیه اموال و حق مالکیت است و جرم جعل از مصادیق جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی است. دلیل این تقسیم‌بندی آن است که جعل در اسناد به خصوص جعل در اسناد

رسمی، موجب بی‌اعتمادی مردم نسبت به ارزش و اعتبار اسناد می‌شود و در نتیجه روابط اجتماعی مردم مختل می‌گردد.

برای تحقق کلاهبرداری لازم است که حتماً مالی از قربانی جرم برده شود و کلاهبردار یا شخص موردنظر وی از آن نفعی ببرد. در حالی که برای تحقق جرم جعل همین که کاری که جاعل انجام می‌دهد، قابلیت ضرر رساندن به شخصی را داشته باشد، برای مجرم تلقی شدن او کافی است و ضرورتی ندارد که حتماً ضرری به جامعه یا شخص معینی وارد شود یا سوهی نصیب جاعل یا شخص مورد نظر وی گردد.

برای تحقق جعل همین اندازه که در شکل یا مفاد سند تغییر متقلبانه‌ای ایجاد شود، کافی است و ضرورتی ندارد که حتماً از آن سند استفاده شده باشد، اما برای تحقق کلاهبرداری لازم است که حتماً ضرری از جانب کلاهبردار به طرف مقابل برسد و خود کلاهبردار یا شخص مورد نظر وی منتفع شوند. جعل منحصرأ در اسناد و نوشته‌های مکتوب واقع می‌شود، ولی برای اینکه کلاهبرداری تحقق یابد، ضرورتی وجود ندارد که از سند استفاده شود.

در ادامه مهمترین مسائل کاربردی در حوزه کلاهبرداری و جعل را مورد نقد و تحلیل قرار می‌دهیم.